



FUNDACJA GAZETY
wyborczej

„Niezależne dziennikarstwo wymaga odwagi. I wsparcia Czytelników”

Jarosław Kurski, pierwszy zastępca redaktora naczelnego Gazety Wyborczej



W 2022 roku Fundacja Gazety Wyborczej została uhonorowana nagrodą Golden Pen of Freedom Światowego Stowarzyszenia Gazet i Wydawców WAN-IFRA w uznaniu jej działań na rzecz wolności mediów.

Część I – wstęp

_____ **O Fundacji** _____ s. 6

_____ **List przewodni** _____ s. 9

_____ **Gazeta Wyborcza** _____ s. 10

Część II – władze Fundacji

_____ **Władze Fundacji** _____ s. 14

_____ **List Przewodniczącego Rady Fundacji** _____ s. 16

Część III – działalność statutowa

_____ **Wsparcie niezależnych mediów w regionie** _____ s. 19

_____ **Ukrainian Media Fund** _____ s. 20

_____ **Program dziennikarstwa lokalnego** _____ s. 28

_____ **Program dziennikarstwa śledczego** _____ s. 38

_____ **Czułość i wolność** _____ s. 43

_____ **Szkoła redaktorów** _____ s. 50

_____ **News from Poland** _____ s. 55

_____ **Nagroda im. Krzysztofa Millera** _____ s. 58

Część IV – finansowanie Fundacji

_____ **Darczyńcy Fundacji i wpływy z darowizn** _____ s. 64

_____ **Wyniki finansowe 2019-2022** _____ s. 66

Raport Fundacji Gazety Wyborczej
Lata 2019-2022

O Fundacji

Fundacja Gazety Wyborczej powstała w 2018 roku jako inicjatywa społeczna największej niezależnej gazety w Polsce. Było jasne dla redakcji, że stworzenie fundacji jest naturalnym etapem mającym uhonorować i sformalizować wieloletnie zaangażowanie Gazety Wyborczej w sprawy ważne dla polskiej demokracji i rozwoju jej społeczeństwa obywatelskiego. Gazeta Wyborcza powstała w 1989 roku w szczególnych okolicznościach. Było wówczas potrzebne, aby w sposób niezależny monitorować i zdawać społeczeństwu relację z pierwszych wolnych wyborów w Polsce po upadku komunizmu. Ale też, żeby w rzetelny sposób pokazywać prawdę o tym, co się dzieje w Polsce. Przez ponad trzydzieści lat swojej pracy Gazeta Wyborcza nigdy nie odstąpiła od tej misji. W ostatnim czasie ochrona wolnych mediów, wolności słowa i demokracji w Polsce stała się jeszcze bardziej konieczna. Fundacja Gazety Wyborczej ma za swój statutowy cel promowanie i ochronę wolności i uczciwości mediów oraz rozwijanie i finansowanie niezależnego dziennikarstwa poprzez szeroko rozumianą działalność edukacyjną i kulturalną.

Projekty prowadzone w ramach Fundacji mają charakter ogólnopolski i międzynarodowy, co jest realizowane we współpracy z największymi mediami i wiodącymi organizacjami pozarządowymi w Europie. Od momentu powstania Fundacja angażuje się w najważniejsze tematy społeczne w duchu dziennikarstwa obywatelskiego. Celem Fundacji jest promowanie inicjatyw społecznych i projektów obywatelskich oraz działań dążących do poszerzania wolności dziennikarskiej, podnoszenia jakości dziennikarstwa, a także rozwoju edukacji medialnej i krytycznego myślenia – tak w Polsce, jak i dzięki obecnej sile Fundacji – w całym regionie Europy Środkowej i Wschodniej.

Obszary wspierane przez Fundację

	→	DZIENNIKARSTWO ŚLEDcze
	→	WSPARCIE NIEZALEŻNYCH MEDIÓW W REGIONIE
	→	DZIENNIKARSTWO LOKALNE
	→	OCHRONA NIEZALEŻNEGO DZIENNIKARSTWA
	→	PRAWA CZŁOWIEKA I WOLNOŚCI OSOBISTE
	→	WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA W ZAKRESIE ROZWOJU MEDIÓW
	→	DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I KULTURALNA



Od pierwszego wydania Gazety Wyborczej nieprzerwanie przyświeca nam motto „Nie ma wolności bez solidarności”. Także niezależne, społecznie zaangażowane dziennikarstwo jest bez solidarności niemożliwe.

Pogarszający się stan polskiej demokracji sprawia, że zaangażowanie społeczne i obywatelskie jest teraz potrzebne bardziej niż kiedykolwiek. To właśnie dlatego, w gronie dziennikarzy i wydawców Gazety Wyborczej, stworzyliśmy Fundację Gazety Wyborczej – by z jeszcze większą determinacją mierzyć się z zagrożeniami stojącymi przed niezależnymi mediami, społeczeństwem obywatelskim i demokracją w Polsce.

W ciągu trzech lat działalności Fundacja wprowadziła w życie siedem międzynarodowych i lokalnych projektów, przyznała dwanaście grantów na śledztwa dziennikarskie dla autorek i autorów z całej Polski oraz współfinansowała kilkanaście cykli śledczych przeprowadzonych przez dziennikarzy Gazety Wyborczej – spośród których dwa zostały wyróżnione nagrodą Grand Press.

Zaangażowaliśmy się w projekt rozwoju niezależnych mediów lokalnych, bo wierzymy, że w obliczu kryzysu demokracji wzmacnianie redakcji lokalnych jest kluczowe. To ich wiarygodność przywraca czytelnikom zarówno wiarę w dziennikarstwo, jak i poczucie sprawczości. Rzetelna wiedza na temat otaczającej ich najbliższej rzeczywistości jest podstawą zaangażowania obywatelskiego.

W ramach walki z dezinformacją i polaryzacją społeczną dołączyliśmy także do inicjatywy Europe Talks – platformy dyskusyjnej dla czytelników z całej Europy, za pomocą której mają możliwość rozmowy z osobami o zupełnie odmiennych poglądach na fundamentalne kwestie polityczne.

Trzy lata naszej działalności to również nawiązanie bliskiej współpracy z ponad 20 partnerami instytucjonalnymi – mediami, organizacjami zajmującymi się dziennikarstwem i wolnością słowa – z całej Europy.

Wolności obywatelskie i niezależne media znajdują się pod ostrzałem niemal wszędzie. Dlatego tak ważne jest dzielenie się doświadczeniami i jak najszerze informowanie o mechanizmach wykorzystywanych przez rządy do osłabiania społeczeństwa obywatelskiego. Za pomocą prowadzonego przez Fundację serwisu „Wyborcza in English: News from Poland” oraz newslettera „Solidarity from Poland” opisujemy dla zagranicznej opinii publicznej działania polskich władz dążące do demontażu praw i wolności obywatelskich.

To między innymi właśnie dzięki bliskim relacjom z tak wieloma instytucjami dzielącymi nasze wartości byliśmy w stanie zorganizować pomoc dla ukraińskich mediów, które znalazły się w dramatycznej sytuacji w wyniku rosyjskiej inwazji.

W ramach stworzonego przez nas Ukraińskiego Funduszu Medialnego od początku wojny wzięliśmy na siebie wypłacanie pensji 150 ukraińskim dziennikarzom oraz udzieliliśmy wsparcia finansowego 50 lokalnym redakcjom. Dostarczyliśmy także trzy ciężarówki wypełnione sprzętem niezbędnym dla tych dziennikarzy, którzy chcą nadawać z frontu. Jednocześnie wspieramy też dysydentów białoruskich, którzy zdecydowali się na ucieczkę z kraju.

Wobec ogromnej skali wyzwań stojących przed ukraińskimi mediami oraz heroicznego oporu stawianego przez ukraińskie społeczeństwo rosyjskiej agresji trudno o inicjatywę lepiej wpisującą się w nasze solidarnościowe credo niż Ukraiński Fundusz Medialny. Obecnie

tworzymy program wspierający nie tylko odbudowę, ale i wzmocnienie ukraińskiej prasy w oparciu o najlepsze wzorce transformacji medialnych ostatniej dekady. Za jego pomocą chcemy również pomagać mediom działającym „na uchodźstwie”, szykanowanym przez autorytarne rządy w krajach ich działalności. Dodatkowo przygotowujemy procedurę grantową dla projektów mających na celu dokumentowanie rosyjskich zbrodni wojennych w Ukrainie.

Żadna z tych inicjatyw nie byłaby możliwa bez naszych darczyńców – zarówno partnerów instytucjonalnych i fundacji skupionych na wspieraniu społeczeństwa obywatelskiego i wolnych mediów, jak i czytelniczek i czytelników Gazety Wyborczej, których darowizny stanowią dla nas ogromny wyraz zaufania i są szczególnie budującym wyrazem solidarności w obliczu pogarszającej się światowej sytuacji gospodarczej i galopującej inflacji. To dzięki ich szczodrości oraz wsparciu naszych partnerów i grantodawców Fundacja Gazety Wyborczej pozostaje całkowicie niezależna finansowo i może prowadzić działania w oparciu jedynie o ocenę ich wartości społecznej, bez ulegania jakimkolwiek zewnętrznym naciskom.

Wydarzenia ostatnich miesięcy pokazały z pełną mocą skalę wyzwań stojących przed naszymi demokracjami. Czas na łudzenie się, że problemy, z którymi się mierzymy, same znikną, minął bezpowrotnie. Jako Fundacja Gazety Wyborczej jesteśmy zdeterminowani w walce o obronę fundamentalnych uniwersalnych wartości - praw człowieka, równości, demokracji, pokoju. Nie ma wolności bez solidarności.

Joanna Krawczyk,
prezeska zarządu
Fundacji Gazety Wyborczej

Adam Michnik, redaktor naczelny Gazety Wyborczej:

„Fundacja Gazety Wyborczej wspiera ważną misję naszej gazety w promowaniu demokracji i wolności słowa”

Od ponad trzydziestu lat Gazeta Wyborcza codziennie służy swoim czytelnikom. Kiedy powstawały pierwsze wydania gazety, redakcja pracowała w miejscu dawnego żłobka, a spotkania zespołu redakcyjnego często odbywały się w przynależącej do placówki piaskownicy. Dzisiaj Gazeta Wyborcza jest największą niezależną gazetą w Polsce, z 350 dziennikarzami w 31 redakcjach lokalnych.

Jesteśmy jedynym ośrodkiem medialnym w Polsce z niezależną siecią dziennikarzy, redaktorów i korespondentów lokalnych. Media lokalne mają kluczowe znaczenie w dostarczaniu rzetelnych informacji ludziom w każdym zakątku Polski. Nasz zasięg pozwala nam być blisko naszych czytelników, a także występować w ich imieniu i pomagać w rozwiązywaniu napotykanym wyzwań społecznych. Posiadając dziś około

290 000 subskrybentów cyfrowych oraz serwis Wyborcza.pl, Gazeta Wyborcza może dzisiaj być jeszcze bliżej swoich czytelników. Pomimo tych dużych zmian technologicznych ideały, jakie stoją za redakcją Gazety Wyborczej, pozostają takie same jak na samym początku jej istnienia – jest to wolna Polska i wolność człowieka w Polsce. Polska, wspólna ojczyzna dla wszystkich jej obywateli. Polska prawdy i pojednania, dialogu i tolerancji.

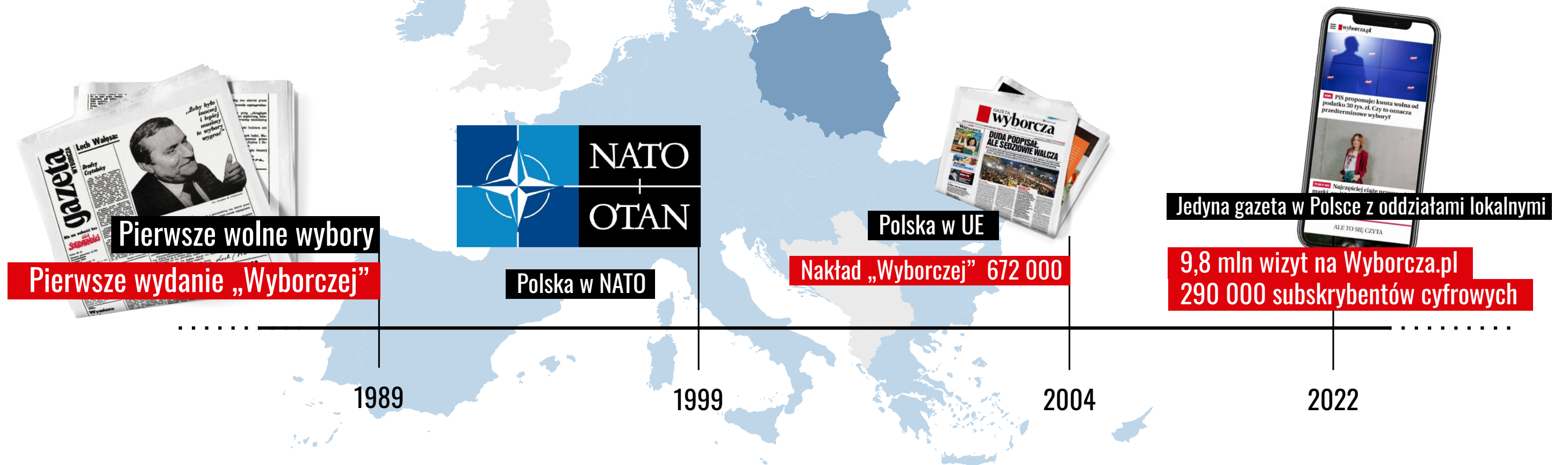
Gazeta Wyborcza to gazeta zaangażowana społecznie. Codzienny kontakt z czytelnikami pozwala wykorzystywać nasze zasięgi, aby organizować ważne kampanie społeczne o zasięgu ogólnopolskim. Często kampanie te powstają w odpowiedzi na sugestie płynące od naszych czytelników, dotyczące wsparcia dla wolności słowa, osób z niepełnosprawnościami,

praw kobiet, a także kampanii edukacyjnych i ekologicznych, a pieniądze zebrane z internetowych abonamentów przekazywane są na konkretny cel społeczny. W ważnych sprawach prowadzimy również specjalne, bezpłatne, dedykowane wydania gazety, a wybranym społecznościom, takim jak studenci, organizacje pozarządowe i reprezentanci mniejszości, rozdajemy darmową prenumeratę internetową Wyborcza.pl.

Fundacja Gazety Wyborczej powstała właśnie po to, by pielęgnować i rozbudowywać tradycję Gazety Wyborczej w realizowaniu projektów społecznych. Pierwsze historyczne wydanie Gazety Wyborczej otworzyliśmy słowami Lecha Wałęsy: „Nie ma wolności bez solidarności” i będą one zawsze kluczowym azymutem w dalszym rozwoju tak Gazety Wyborczej, jak i jej Fundacji.



Gazeta Wyborcza – największa niezależna gazeta w Polsce



Władze Fundacji



PREZESKA ZARZĄDU FUNDACJI

Joanna Krawczyk
posiada ponad 15-letnie doświadczenie w międzynarodowej filantropii i mediach zdobyte w Polsce, Belgii, Francji, Niemczech i na Bałkanach Zachodnich. Posiada dyplomy z wyróżnieniem zdobyte na Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie Jagiellońskim. Swoje obowiązki w Fundacji łączy, pełniąc funkcję szefowej partnerstw w Gazecie Wyborczej, przewodniczącej Leading European Newspaper Alliance oraz członkini Rady Wykonawczej European Media and Information Fund.

FOUNDATION'S COUNCIL



Jarosław Kurski
przewodniczący Rady, pierwszy zastępca redaktora naczelnego Gazety Wyborczej,



Grzegorz Piechota
wieloletni dziennikarz Gazety Wyborczej, wykładowca na Uniwersytecie w Oksfordzie i w Harvard Business School



Anna Kryńska-Godlewska
członkini Zarządu Agora SA menedżerka z ponad 20-letnim doświadczeniem w zarządzaniu inwestycjami kapitałowymi



Adam Ringer
ekonomista i biznesmen, współwłaściciel kawiarni Green Caffè Nero i firmy Paragona, która organizuje pracę dla lekarzy i pielęgniarek za granicą



Peter Wolodarski
redaktor Naczelny „Dagens Nyheter”, szwedzkiej gazety codziennej

Mieć rację – to za mało. Trzeba działać.

29 października 2015 roku, w przededniu ciszy wyborczej opublikowaliśmy na pierwszej stronie stanowisko redakcji pt. „Stawką tych wyborów jest sama demokracja”. Przestrzegaliśmy w nim przed fatalnymi konsekwencjami zwycięstwa autorytarnych populistów i zachęcaliśmy do głosowania na partie szanujące porządek demokratyczny. Nasza publikacja spotkała się z pobłażliwymi reakcjami: – Wyborcza znowu straszy PiS-em – powtarzano. Ostatnie siedem lat destrukcji demokratycznego państwa prawa, łamania konstytucji i zasad praworządności, dewastacji instytucji demokratycznych, wolnych mediów, deptania praw jednostki, a w szczególności praw mniejszości – potwierdziły, że mieliśmy rację. Gorzka to satysfakcja. Jednak dzisiaj „mieć rację” to stanowczo za mało i za późno. Dzisiaj trzeba działać. Polska bowiem kroczy drogą, którą przed nami wydeptali już autorytarni przywódcy Węgier, Turcji, Wenezueli, Białorusi czy Rosji. W żadnym z wymienionych państw – co nie jest przypadkiem – nie ma już praktycznie wolnych od władzy mediów, a niezależnych dziennikarzy łatwiej spotkać na emigracji lub w więziennej celi – niż w redakcji, przy pracy. Dlatego właśnie powołaliśmy Fundację „Gazety Wyborczej”. Fundację, która wyznaczyła sobie zadanie wspierania i promowania wartości, które leżały u zarania naszej gazety. Jest nią wolność słowa. Wolność słowa to warunek konieczny społecznej i obywatelskiej kontroli władzy. To warunek demokracji i poszanowania praw człowieka. Dlatego wspieramy dziennikarstwo śledcze, dziennikarstwo lokalne. Prowadzimy szkołę reporterów i nieustanny monitoring wolności mediów w Polsce. O stanie wolnego słowa i demokracji informujemy opinię publiczną demokratycznego świata. Współpracujemy blisko z czołowymi europejskimi gazetami, z którymi stworzyliśmy alians LENA, oraz z międzynarodowymi organizacjami dziennikarskimi. Dzięki Fundacji GW nasze działania wspierają świadomi powagi sytuacji Czytelnicy. Natychmiast po brutalnej napaści Rosji na Ukrainę wraz z przyjaciółmi ze skandynawskich organizacji dziennikarskich utworzyliśmy Ukraiński Fundusz Medialny „Solidarni z Ukrainą”. Udało się nam dzięki niemu zebrać 2 mln zł. Środki te posłużą ochronie dziennikarzy, którzy narażają życie, pracując w strefie przyfrontowej. Wspieramy ich materialnie i sprzętowo. Nasza pomoc dla Ukrainy wiedzona była odruchem serca, ale zapewniam, że nie skończy się szybko, tak jak większość spontanicznych akcji. Ponura lekcja, jakiej udzielił wolnemu światu fanatyczny satrapa działający poza wszelką kontrolą, szerzący masową dezinformację i agresywną propagandę, przypomina nam prawdę o tym, że historia jest tragiczna i powtarza się jako dramat, jeśli jej tylko na to pozwolić. Dlatego mieć rację to za mało. Dlatego musimy działać.

Jarosław Kurski, przewodniczący Rady Fundacji

Działalność statutowa

Ukrainian
Media Fund 

Ukrainian Media Fund



Program dziennikarstwa
lokalnego



Program dziennikarstwa
śledczego



Czułość i wolność



Szkoła redaktorów

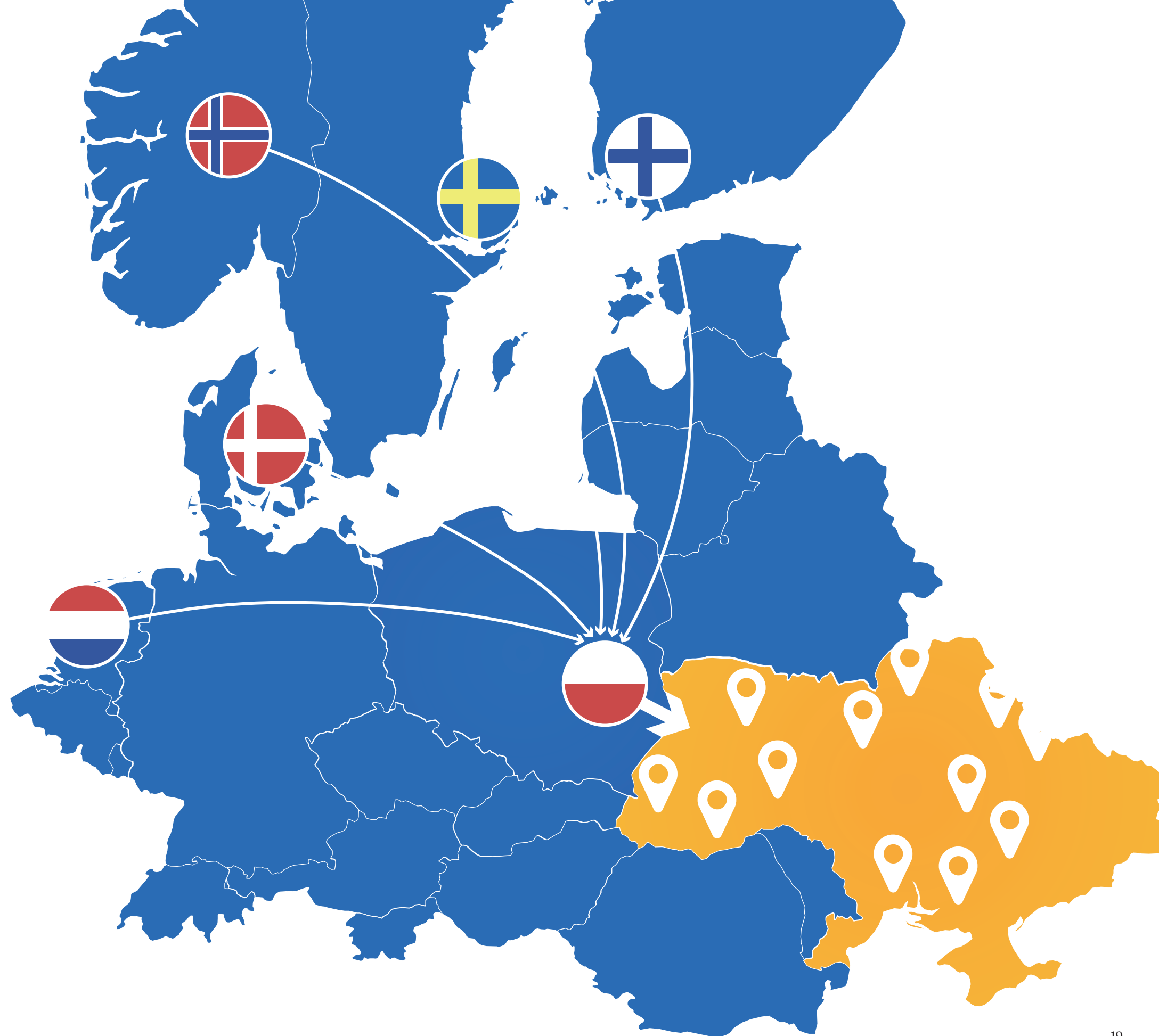


News from Poland



Nagroda
im. Krzysztofa Millera

Fundacja wspiera niezależne media w regionie Europy Środkowo-Wschodniej poprzez utworzony wspólnie z partnerami z krajów nordyckich program Ukrainian Media Fund





W odpowiedzi na pilną potrzebę wsparcia dziennikarzy w Ukrainie, w pierwszych dniach rosyjskiej agresji Fundacja Gazety Wyborczej uruchomiła ukraiński fundusz pomocy i rozwoju mediów – Ukrainian Media Fund – projekt mający na celu wypracowanie i wdrożenie programu odbudowy i rozwoju niezależnych mediów lokalnych w Ukrainie.

Partnerzy założycielscy i główni darczyńcy

Fundusz został utworzony przez Fundację Gazety Wyborczej wraz z organizacjami partnerskimi z firm medialnych z krajów nordyckich: **szwedzka grupa medialna Bonnier News, Tidningsutgivarna – Stowarzyszenie szwedzkich wydawców mediów, Danske Medier – Stowarzyszenie duńskich mediów, Medialiitto – Fińska federacja mediów, stowarzyszenie News Media Finland i Mediebedriftenes Landsforening – Stowarzyszenie biznesów medialnych w Norwegii.**

Partnerzy ukraińscy

Association of Independent Regional Publishers of Ukraine (AIRPU), National Union of Journalists of Ukraine (NUJU), Ukrainian Media Business Association (UMBA), Lviv Media Forum (LMF).

Fundusz wspierają między innymi:

European Cultural Foundation, szwedzka telewizja T4, Sanoma Media Finland, A-lehdet Oy, HSS Media, norweskie grupy medialne Polaris i NHST, Berlingske Media, National Union of Journalists in the UK, Axel Johnson, JP Politikens Hus, TELIA COMPANY AB, Stiftelsen Skelleftepress oraz dziesiątki mediów z całej Europy.

Ukrainian Media Fund

www.uamediafund.com



Danske Medier

BONNIER
News



Projekt jest współfinansowany przez
Szwedzką Agencję Międzynarodowej
Współpracy Rozwojowej



Dotychczasowe darowizny
i deklaracje wsparcia Funduszu: **772 000 €**

Ukraińskie media w czasie wojny w Ukrainie

Zadania funduszu:

POMOC DORAŻNA

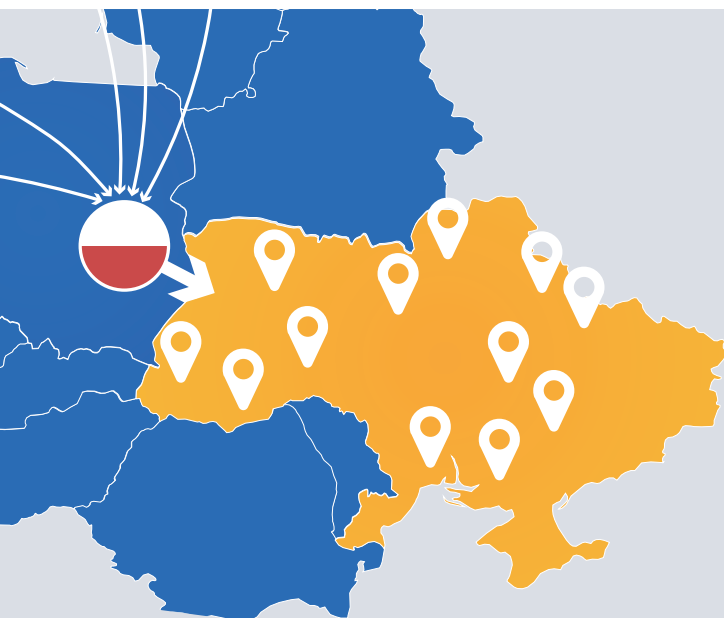
- Zapewnienie finansowania pracy dziennikarzy oraz wspieranie budżetów operacyjnych 50 mediów lokalnych w Ukrainie, włącznie z pokrywaniem miesięcznych pensji dla 150 lokalnych dziennikarzy.
- Zakup i dostarczanie sprzętu – kamizelek ochronnych, sprzętu elektronicznego.

POMOC W ODBUDOWIE

- Zapewnienie długofalowego wsparcia finansowego i merytorycznego w celu odbudowy mediów lokalnych w Ukrainie.
- Zakup sprzętu multimedialnego do lokalnych redakcji, tworzenie nowych lub aktualizowanie istniejących witryn redakcyjnych.
- Organizacja szkoleń merytorycznych i wizyt studyjnych dziennikarzy ukraińskich w mediach nordyckich i polskich, gdzie ukraińscy dziennikarze, fotografowie i redaktorzy będą mieli możliwość pracy oraz wymiany wiedzy i sieci.
- Mentoring w zakresie budowania potencjału biznesowego.

Byliśmy jednocześnie gotowi i nie.

Od początku aktywnej wojny rozumiemy dokładnie, co oznacza solidarność. Całe wsparcie ze strony różnych grup medialnych, kolegów i stowarzyszeń było ogromne. Fundacja Gazety Wyborczej – Ukraiński Fundusz Medialny – jako jedna z pierwszych podjęła natychmiastowe praktyczne kroki.



Obszary wsparcia

Regiony, w których toczą się działania wojenne – 10 obwodów: Donieck, Ługańsk, Charków, Zaporozże, Czernihów, Sumy, Odessa, Chersoń, Mikołajów, Kijów.



Oksana Brovko,
CEO, Association of Independent Regional
Media in Ukraine – AIRPU



WSPARCIE BEZPIECZEŃSTWA

Bezpieczeństwo przede wszystkim – to główne słowa tej strasznej wojny.

- Ponad 60 kamizelek i hełmów,
- setki powerbanków,
- 48 śpiworów i koców termicznych,
- setki zestawów pierwszej pomocy,
- ponad 70 komputerów, telefonów oraz kamer wideo i fotograficznych

i inne ważne i przydatne przedmioty – to nie tylko lista pomocy humanitarnej. To ponad 1000 elementów niezbędnego wyposażenia dla naszej redakcji i dziennikarzy. Dzięki Waszemu wsparciu zapewniliśmy naszym dziennikarzom w regionach podstawową ochronę i wysłaliśmy im sprzęt techniczny do lepszej pracy.

WSPARCIE FINANSOWE

Pierwsza darowizna Funduszu wsparła niezależne media regionalne z najbardziej narażonych miejsc w Ukrainie: Chersoń, Zaporóż, Czernihów, Sumy, Niżyn, Sławutycz, Odessa, Winnica, Równe, Krzemieńczuk, Chmielnicki, Połohy.

Co to oznaczało dla tych 67 mediów z naszego Stowarzyszenia:

- szansa na pilną relokację,
- natychmiastowe wsparcie całego personelu dziennikarzy,
- możliwość kontynuowania wydawania lokalnych gazet.

Tylko członkom naszego Stowarzyszenia (AIRPU) Wasza pomoc finansowa i humanitarna pomaga w kontynuowaniu pracy w lokalnych serwisach informacyjnych z miesięczną oglądalnością ponad 9 mln czytelników oraz regionalnych gazetach informacyjnych o miesięcznym nakładzie ponad 900 tys. egzemplarzy.

Według informacji Association of Media Business, dzięki Waszym darowiznom wsparli 18 gazet regionalnych o miesięcznym nakładzie 94 tys. egzemplarzy i miesięcznej oglądalności ich stron około 575 tys. czytelników. Te same dane Krajowego Związku Dziennikarzy to: miesięczna publiczność serwisów regionalnych to czytelnicy 3M oraz informacyjne gazety regionalne o miesięcznym nakładzie ponad 300 tys. egzemplarzy.

Po 24 lutego rynek reklamy w kraju zniknął. Wszystkie media przestały otrzymywać dochody. Jednocześnie niezależna prasa regionalna jest nadal najpotężniej-

szym i najbardziej użytecznym źródłem informacji dla odbiorców regionalnych i społeczności lokalnej. Aby kontynuować swoją pracę, muszą znaleźć wsparcie dla tworzenia treści, aby mieć szansę na kontynuowanie pracy i tworzenie niezależnych treści za pośrednictwem swoich witryn, sieci/społeczności społecznościowych i gazet. Lokalne media to główne miejsce toczenia lokalnych debat o odbudowie miast i miasteczek pomiędzy różnymi grupami wpływów, społecznością, biznesem, architektami, władzami i aktywnymi obywatelami.

Dlatego decyzja Fundacji o wsparciu co najmniej 150 dziennikarzy z mediów regionalnych do końca roku była czymś więcej niż tylko wsparciem finansowym. Dzięki temu nasze lokalne serwisy informacyjne mogą nadal działać, a dziennikarze mogą kontynuować produkcję treści dla swoich regionalnych czytelników. Dzięki waszemu wsparciu przetrwały niezależne media regionalne.



Допомога в перші тижні війни, саме в період шоку і розгубленості, в період масової евакуації співробітників за кордон, дала можливість витримати той удар, не закрити медіа, не розпустити колектив, вистояти перші місяці, оголосити і почати працювати повному. Дякуємо донорам і європейським партнерам. Все буде Україна



Підтримка колег з Польщі була однією з найперших, коли всі були ще дозорієнтовані, а видавничий бізнес і команди редакцій у регіонах з бойовими діями, яким був і Чернігів, розсипалися як палаці з піску прямо на твоїх очах. В цей час допомога від колег була дуже важливою. І особливо приємною через те що це була братня нам Польща, яка розуміє, як ніхто всю важливість і трагічність цієї війни.



Тоді, в перші дні та тижні вторгнення, було важливо не скільки, а коли. Вчасно і відразу наші колеги з інших країн Європи показали, що вони готові підтримати незалежні медіа в Україні, локальні медіа. Ми їм вдячні за цю підтримку.



Svitlana Omel'chuk, CEO, Ogo, Rivne:

„Wszelka pomoc w pierwszych tygodniach wojny, w czasie szoku i zamieszania, podczas masowej ewakuacji pracowników za granicę, pozwalała wytrzymać cios, nie zamykać mediów, nie zwalniać zespołu, wytrzymać pierwsze miesiące, wyzdrowieć i zacząć pracować w nowy sposób. Dziękuję darczyńcom i partnerom europejskim. Wszyscy jesteśmy Ukraińcami”.

Yaroslav Sukhomlyn, CEO, Chernihiv Media Group, Chernihiv:

„Poparcie kolegów z Polski było jednym z pierwszych, gdy wszyscy byli jeszcze pogrążeni w chaosie, a wydawnictwa i redakcje w rejonach z akcjami bojowymi, jak Czernihów, zostały zrujnowane jak zamki z piasku wprost na naszych oczach. W tym czasie bardzo ważna była pomoc kolegów. A jest to szczególnie przyjemne, bo to była braterska Polska, która rozumie całą wagę i tragedię tej wojny”.

Hennadij Chabanov, redactor naczelny, Odesskaya zhyzn, Odessa:

„Wtedy, w pierwszych dniach i tygodniach inwazji, ważne było, aby zobaczyć szybkość, a nie ilość [pomocy humanitarnej]. Na czas i od razu nasi koledzy z różnych krajów europejskich pokazali, że są gotowi wspierać niezależne media na Ukrainie, lokalne media. Jesteśmy im wdzięczni za to wsparcie”.

PROGRAM DZIENNIKARSTWA LOKALNEGO

Wartość programu: 1 000 000 zł,
finansowany poprzez partnerstwo
z Thomson Foundation



Niezależne media lokalne są gwarantem demokracji

Media są kluczowym filarem każdego wolnego społeczeństwa. Niezależne i dobrze prosperujące media lokalne umożliwiają obywatelom podejmowanie lepszych decyzji dla siebie i swoich społeczności. Odgrywają kluczową rolę w przeprowadzeniu niezależnych wyborów, ponieważ udostępniają lokalnej ludności rzetelne i obiektywne informacje. Społeczeństwa, w których dziennikarze mogą swobodnie i profesjonalnie wykonywać swoją pracę, są bezpieczniejsze i bardziej zintegrowane.

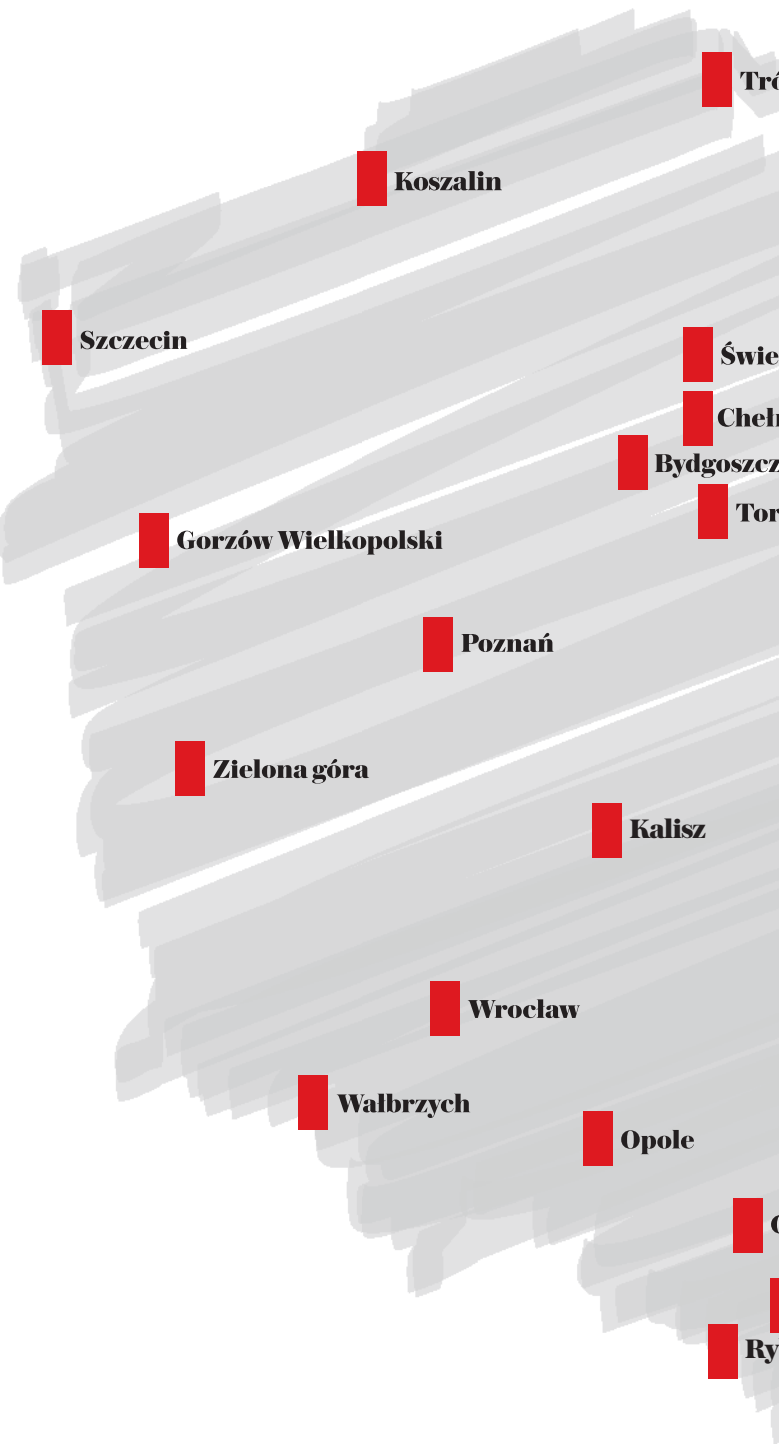
Podobnie jak na Węgrzech, polski rząd podjął w ostatnich latach szereg działań w celu przejęcia mediów w Polsce, likwidacji gazet regionalnych i de facto nacjonalizacji mediów lokalnych. W grudniu 2020 roku polski państwowy koncern naftowy Orlen przejął 21 z 24 dzienników regionalnych w Polsce, co stanowi 93% rynku gazet regionalnych i lokalnych (internetowych i drukowanych) pod względem nakładu. Transakcja jest uważana za kluczowy element planu obozu rządzącego, który ma na celu podważenie wolności mediów w Polsce. PiS systematycznie dokonuje wymiany kadry zarządzającej oraz redaktorów naczelnych.

Po przejęciu mediów lokalnych przez Orlen pojawiły się już pierwsze niezależne media, zakładane przez zwolnionych lub odchodzących z rządowych gazet dziennikarzy. Celem tego projektu jest ich wsparcie.

Program dziennikarstwa lokalnego jest realizowany w partnerstwie z Thomson Foundation, organizacją non profit z siedzibą w Londynie, która zajmuje się rozwojem mediów. Thomson Foundation specjalizuje się w przeprowadzaniu zaawansowanych szkoleń dla mediów i jest obecna w ponad 100 krajach na świecie, współpracując z ponad 24 000 dziennikarzy. Projekt dziennikarstwa lokalnego Fundacji Gazety Wyborczej realizuje i przeprowadza, z pomocą ekspertów Gazety Wyborczej i Thomson Foundation, szereg szkoleń dla reprezentantów mediów lokalnych w Polsce oraz w regionie.

Zakładana w ramach projektu budowa strategii redakcyjnych i biznesowych, jak również doraźnej pomocy międzynarodowych ekspertów w wypracowywaniu lepszych struktur redakcyjnych, ma zapewnić lokalnym mediom lepszą rentowność i bezpłatny dostęp do zaawansowanej wiedzy z dziedziny rozwoju i zarządzania mediami. Nieodzowna w tym procesie jest rozbudowa wiedzy na temat tworzenia modeli subskrypcji cyfrowych, lepszej dywersyfikacji przez lokalne redakcje źródeł przychodu, a także wiedzy z ubiegania się o międzynarodowe dofinansowania dla mediów lokalnych. Działania te mają na celu wzmocnienie niezależnych redakcji lokalnych i tym samym zbudowanie przeciwwagi dla lokalnych mediów kontrolowanych przez rząd.

- Główne obszary działań:**
- Tworzenie i wdrażanie strategii redakcyjnych i biznesowych dla lokalnych wydawców.
 - Pomoc w dywersyfikacji ich przychodów, budowaniu wiedzy na temat czytelników i wypracowywaniu lepszych struktur redakcyjnych.
 - Zapewnienie lokalnym dziennikarzom zaawansowanej wiedzy z zakresu zarządzania mediami.
 - Umożliwienie niezależnym mediom lokalnym osiągnięcia długoterminowej rentowności komercyjnej poprzez skuteczne ubieganie się o dotacje oraz dywersyfikację strumieni przychodów poprzez subskrypcję biuletynów, artykułów reklamowych i promocji wydarzeń w mediach społecznościowych.
 - Warsztaty i sesje z ekspertami – dostęp do ekspertów tematycznych, decydentów politycznych i innych.
 - Szkolenia z zakresu norm etycznych i zagrożeń prawnych, w tym szkolenia anty-SLAPP.
 - Bezpieczeństwo dziennikarzy online i offline, w celu ochrony przed przemocą i oszczerstwami.





Najważniejszą rolą dziennikarstwa jest kontrola instytucji władzy i ludzi zaufania publicznego. To właśnie sprawia, że rzetelne i niezależne media stanowią jeden z fundamentów demokratycznego społeczeństwa i służą każdemu obywatelowi.

Wartość programu: 3 500 000 zł

Finansowanie: Fundusz Rodziny Krychów, Kulczyk Foundation, Czytelnicy i Przyjaciele Gazety Wyborczej

Program Dziennikarstwa Śledczego Fundacji Gazety Wyborczej to odpowiedź na pogłębiającą się potrzebę poszanowania wartości demokratycznych i ochrony wolności słowa w Polsce. To pierwszy taki program w Europie Środkowo-Wschodniej.

W ramach naszego programu wzmacniamy wolne, odważne media i dziennikarzy w Polsce, przyznając im granty na śledztwa dziennikarskie, oferujemy wsparcie prawne niezależnym dziennikarzom i wspieramy materiały śledcze „Gazety Wyborczej”.

Dzięki naszym Darczyńcom wspieramy i finansujemy powstawanie niezależnych śledztw dziennikarskich.

NA PROGRAM SKŁADAJĄ SIĘ:

Śledztwa Wyborczej – Fundacja Gazety Wyborczej wspiera tworzenie rzetelnych, unikalnych i odważnych materiałów śledczych i reportaży „Gazety Wyborczej”. W ramach programu sfinansowaliśmy materiały śledcze w Gazecie Wyborczej, opisujące: nadużycia księdza Godawy w Kamerunie, sprawę agencji Adama Hofmana, nieruchomości premiera Morawieckiego, zastraszanie dziennikarzy (reportaż Katarzyny Włodkowskiej), cały cykl „Partia i spółki” oraz aferę Pegasusa. Łącznie ukazało się 17 materiałów i reportaży. W 2021 roku dziennikarze Wyborczej zdobyli nagrody Grand Press w kategoriach news i dziennikarstwo śledcze. To najważniejsze dziennikarskie nagrody w Polsce. Program dziennikarstwa śledczego wspierał finansowo zwycięskie publikacje i autorów.

Fundusz Wsparcia Prawnego – jest częścią Programu Dziennikarstwa Śledczego Fundacji Gazety Wybor-

czej. W ramach Funduszu zapewniamy dziennikarzom – laureatom naszego konkursu grantowego – pomoc prawną na wypadek prób zastraszania ich za pomocą represji prawnych. Fundusz jest odpowiedzią na coraz częściej występujące praktyki nadużywania pozwów i innych narzędzi wynikających z prawa prasowego i cywilnego w celu ograniczenia wolności słowa i wypowiedzi prasowej.

Granty dla dziennikarzy śledczych w Polsce – Program składa się na stypendia i granty dla dziennikarzy. O przyznanych stypendiach decyduje niezależna komisja złożona z zasłużonych polskich dziennikarzy. Dziennikarze aplikują o granty w wysokości minimum 10 tys. zł. Program przeznaczony jest dla dziennikarzy i redakcji potrzebujących wsparcia w czasochłonnych i kosztownych śledztwach dziennikarskich. Wspieramy projekty ważne dla obywateli i sprzyjające pozytywnej zmianie polskiej rzeczywistości społecznej, politycznej i gospodarczej. Projekty te muszą nieść ze sobą istotną wartość informacyjną i być prowadzone wedle wysokich standardów etycznych.

POLITYKA ETYCZNEGO FINANSOWANIA PROGRAMU:

Polityka etycznego finansowania została przyjęta, aby zapewnić, że Fundacja Gazety Wyborczej właściwie zarządza swoimi priorytetami i projektami, zachowując odpowiednią niezależność od darczyńców. Niniejsza Polityka ma również na celu zapewnienie przejrzystości w odniesieniu do tożsamości źródeł finansowania Programu Dziennikarstwa Śledczego, aby uniknąć podejrzeń o niewłaściwy wpływ lub konflikt interesów dotyczący działalności Fundacji Gazety Wyborczej. <https://dziennikarstvosledcze.pl/>

Granty dla dziennikarzy śledczych w Polsce

W październiku 2021 ruszyliśmy z pierwszym naborem do Programu. W składzie komisji przyznającej granty zasiadają kluczowi przedstawiciele najważniejszych redakcji w Polsce.

W pierwszej edycji przyznaliśmy sześć grantów na łączną kwotę 100.000 zł.

W drugiej edycji programu, w lipcu 2022, komisja przyznała sześć grantów ośmiu dziennikarzom i dziennikarkom (w tym dwa granty dla duetów dziennikarskich) na kwotę 118 000 zł.

Granty wspomagają reportaże śledcze o tematyce społecznej oraz lokalnej. Ze względu na bezpieczeństwo prowadzonych śledztw nie możemy jeszcze podzielić się szczegółami na temat powstających materiałów.



Piotr Stasiński,
przewodniczący Komisji Grantowej
Programu Dziennikarstwa Śledczego, były zastępca
redaktora naczelnego Gazety Wyborczej

W II edycji Programu Dziennikarstwa Śledczego Fundacji Gazety Wyborczej przyznaliśmy sześć grantów. Propozycje, które otrzymaliśmy od niezależnych dziennikarzy, także z mediów lokalnych, robią wrażenie. Ich projekty mają rozmach, doniosłość społeczną, wymagają pieczołowitości, czasu, pieniędzy, mogą się wiązać z ryzykiem prawnym (tu też pomagamy) i nie tylko prawnym. Dotyczą niszczenia środowiska naturalnego, korupcji, fatalnego stanu zdrowia Polaków, ciężkich nadużyć władzy, społecznych i politycznych patologii.

W takich drastycznych sprawach reporterzy śledczy zderzają się z mnóstwem przeszkód. Ludzie boją się rozmawiać (co najwyżej anonimowo), firmy i instytucje nie odpowiadają na pytania (łamając często prawo o dostępie do informacji publicznej), a potem żądają sprostowań, mimo że miały szansę od razu odpowiedzieć na zarzuty. Politycy i inni negatywni bohaterowie skandali

i afer potrafią dziennikarzowi czy dziennikarce grozić – i to nie tylko pozwami. Niestety, w tej śledczej robocie docieranie do źródeł informacji oraz potwierdzanie ich jest szczególnie trudne i żmudne.

Ludzie naszego zawodu się nie skarżą, robią swoje. Warto im jednak pomóc, zwłaszcza gdy projekt śledczy jest poważny, przemyślany, ma szansę ukrócić zły proceder, doprowadzić do naprawy jakiejś instytucji, uzdrowienia obyczajów; słowem – zmienić rzeczywistość na lepsze. Dziennikarki i dziennikarze śledczy wielokrotnie dowiedli, że umieją „wyręczać” organa państwa powołane do zwalczania patologii i przestępstw. Jest to szczególnie istotne w dzisiejszej Polsce, gdzie władza polityczna całkowicie podporządkowała sobie wszelkie niezależne instytucje, w tym organy ścigania, więc one „śpiewają teraz, jak władza im zagra”, nie postępują ani prawnie, ani sprawiedliwie, ani uczciwie.

Dziennikarki i dziennikarze parający się trudnymi śledztwami rozbijają zмовы milczenia, przełamują strach, wymuszają przejrzystość, np. finansową, szczególnie gdy politycy u władzy usiłują ukryć swoje majątki i fakt, że dorabiają się właśnie na rządzeniu. Takie dziennikarki i dziennikarze są na wagę złota tym bardziej, im gorzej przedstawia się nasze życie publiczne – im więcej nadużyć i grabieży grosza publicznego, im bardziej silniejszy tłamsi słabszego, im bardziej ludzie stają się bezradni wobec arogancji i ignorancji władzy.

Takie dziennikarki i dziennikarze są na wagę złota, bo przywracają nadzieję, że obywatele nie są i nie chcą być poddanymi oraz że państwo powinno należeć do obywateli.

ŚLEDZTWA WYBORCZEJ

Ostatni rok był jednym z najlepszych w historii Wyborczej jeśli chodzi o dziennikarstwo śledcze. Jeszcze zanim zostały uruchomione pieniądze, powstała grupa ściśle współpracujących ze sobą dziennikarzy śledczych w całej Polsce.

Pieniądze z Funduszu pozwoliły nam pracować bez obaw o finansowanie (wyjazdy, dostęp do płatnych serwisów etc.) nad kilkoma głośnymi, wymagającymi poświęcenia wiele czasu materiałami. Pozwoliły też na wprowadzenie wewnętrznego programu motywacyjnego – najlepsi autorzy dostają premie za swoje teksty.

Bardzo ważna jest też poprawa atmosfery w grupie dziennikarzy śledczych Wyborczej, którzy w końcu zobaczyli, że nie muszą martwić się, czy będą pieniądze na wyjazd na drugi koniec Polski i spotkanie z informatorem.

W ramach Funduszu Śledczego wzięliśmy udział w bezprecedensowej akcji dużych polskich mediów – wraz z Onet.pl i Radiem ZET – w ramach wspólnej akcji śledczo-analitycznej „Partia i Spółki”.



Roman Imielski,
zastępca redaktora naczelnego Gazety Wyborczej

„Taśmy Obajtka. Brudne interesy w zawrotnej karierze prezesa Orlenu”

„Śledztwo »Wyborczej«: Obajtek dostał milionową zniżkę na apartament, a Orlen został sponsorem piłkarskiej akademii dewelopera”

„Z krawcowej bizneswoman. Jak matka Daniela Obajtka wyłożyła gotówką 800 tys. zł”

W kategorii „News” dla Jacka Harłukowicza za artykuł: „Śmierć Ukraińca we Wrocławiu. Pół godziny katorgi w izbie wytrzeźwień [„WYBORCZA” UJAWNIA]”

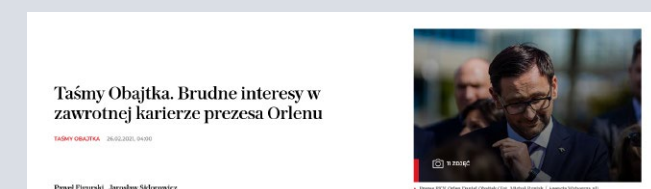
Dzięki temu artykułowi wrocławskiej policji nie tylko nie udało się zatuszować tragedii, ale pracę straciło kilku policjantów, a prokuratura wszczęła śledztwo w sprawie śmierci Dmytra Nikiforenki.



Śledztwa Wyborczej – nagrody

Dwie nagrody Grand Press 2021 – najważniejszego konkursu dziennikarskiego w Polsce

W kategorii „Dziennikarstwo śledcze” za serię tekstów o prezesie Orlenu Danielu Obajtku (poniżej najważniejsze teksty) dla Pawła Figurskiego i Jarosława Sidorowicza



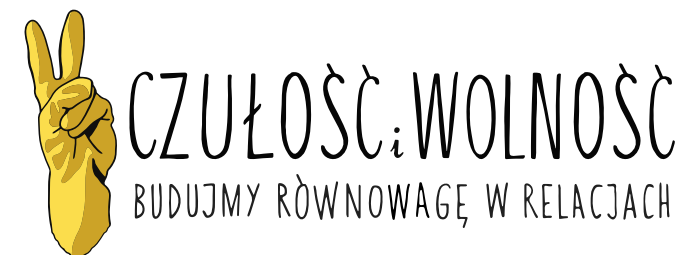
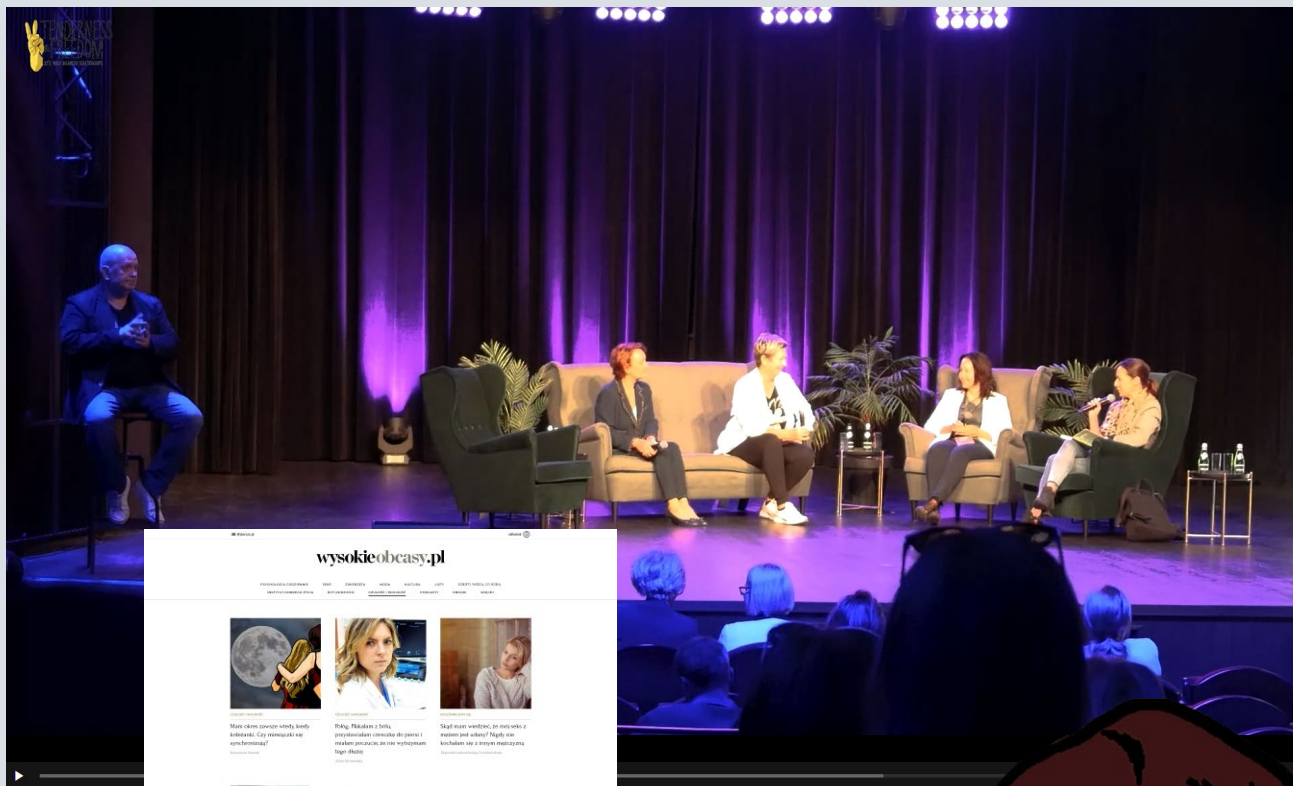
Nagroda im. Dariusza Fikusa 2022 za najwyższej próby dziennikarstwo za serię tekstów o prezesie Orlenu Danielu Obajtku dla Pawła Figurskiego i Jarosława Sidorowicza.

Dziennikarze Gazety Wyborczej otrzymali również kilkanaście nominacji we wszystkich najważniejszych konkursach dziennikarskich w Polsce.



Najważniejsze teksty wyborczej, które powstały dzięki Programowi Dziennikarstwa Śledczego

Jacek Harłukowicz, Marcin Rybak „Śledztwo »Wyborczej«: działka Morawieckich i grupa trzymająca kamienice BZ WBK”	Jacek Harłukowicz „»Wyborcza« ujawnia: Pegasus zaczął w Polsce od podsłuchiwania Bartłomieja Misiewicza”	Judyta Watola „Wielka dotacja dla uniwersytetu, potem szybka habilitacja szefa Agencji Badań Medycznych. Kulisy kariery Radosława Sierpińskiego”
Jacek Harłukowicz, Marcin Rybak „»Było bezpiecznie, dopóki prezes Morawiecki nas nie sprzedał». Gehenna lokatorów sprzedanych grupie trzymającej kamienice BZ WBK”	Wojciech Czuchnowski, Tomasz Piątek „Kupili Pegasusa dla PiS i wzięli miliony. »Rodzinna firma« ludzi MO i SB”	Marcin Pietraszewski, Przemysław Jedlecki „Tak PiS rządzi w górnictwie. Kim jest poseł Grzegorz Matusiak, zwany »wielkim kadrowym«?”
Jacek Harłukowicz „Tajemnica działki Morawieckich. »Wyborcza« ujawnia, kto naprawdę wyłożył 15 mln zł na jej zakup”	Wojciech Czuchnowski „40 licencji na Pegasusa. Ujawniamy, kogo jeszcze inwigilowały służby PiS”	Seria tekstów śledczo-analitycznych wraz z Onet.pl i Radiem Zet w ramach specjalnego cyklu „Partia i Spółki”.
Jacek Harłukowicz „Działka Morawieckich. »Wyborcza« ujawnia dokumenty, jak premier przepisywał majątek na żonę”	Krzysztof Katka „»Wyborcza« ujawnia: Szybki zysk prezes Lotosu Zofii Paryły. Za inwestycję w ulubionej gminie Obajtki”	Wszystkie artykuły w podserwisie Wyborcza.pl „Partia i Spółki” Więcej szczegółów na www.dziennikarstvosledcze.pl



„Czułość i wolność. Budujmy równowagę w relacjach” to wspólny projekt Kulczyk Foundation, Fundacji Gazety Wyborczej oraz redakcji „Wysokich Obcasów”. Zainaugurowany jako akcja społeczna w trakcie pandemii COVID-19, projekt finansuje artykuły dotyczące relacji rodzinnych, psychologii, zdrowia psychicznego w czasie dynamicznych zmian, w czasie i po pandemii.

W ramach projektu powstają teksty poradnikowe, wywiady z ekspertami, reportaże i wydarzenia, których tematem przewodnim jest budowanie relacji – zarówno z innymi w ramach rodziny oraz społeczeństwa, jak i z nami samymi. Inicjatywa jest skupiona na uważności i czułości; wiele omawianych tematów dotyczy lęków,

które towarzyszą nam w codziennym życiu, podziału obowiązków, oraz pomysłów na to, jak przygotować siebie i swoich najbliższych na nowy świat po pandemii. „Czułość i wolność” pragnie tworzyć nową rzeczywistość i rozmawiać o wolności kobiet w sferze świadomości, cielesności i bytu.

Partnerem wykonawczym projektu jest redakcja Wysokich Obcasów – największego w Polsce tygodnika poświęcony prawom kobiet i mniejszości. Od momentu swojego powstania w 1999 roku aż do dziś Wysokie Obcasy są unikatowym na skalę europejską tygodnikiem o takiej tematyce należącym do dużej ogólnokrajowej gazety.



Wartość projektu: 3 200 000 zł
Projekt jest finansowany z darowizny
Kulczyk Foundation



Nasze projekty mają realne przełożenie społeczne



Aleksandra Klich,
redaktor naczelna Wysokich Obcasów

Od ponad 20 lat w każdą sobotę publikujemy magazyn Wysokie Obcasy, bardzo wyjątkowe pismo wydawane w druku oraz online — wysokieobcasy.pl. Tworzymy szczególne miejsce w polskiej prasie, ponieważ patrzymy na świat z perspektywy kobiet, które są świadome swoich praw oraz wyborów, chcą być wolne i równe, walczą o tę wolność i równość także dla innych. Jesteśmy feministami, zarówno kobietami, jak i mężczyznami, ponieważ wierzymy, że feminizm to solidarność kobiet i mężczyzn,

bez której nie ma wolności. Świadome swoich praw, wolne kobiety mogą zmienić nasz świat na lepsze. Czytelnicy doceniają dogłębne, rzetelne, sprawdzone dziennikarstwo, bogactwo tematów, obiektywizm i zakorzenione wartości. Autorki i autorzy z całej Polski i ze świata współpracują z nami wszędzie tam, gdzie kobiety nas potrzebują. Jesteśmy ich głosem w pracy, w domu, w szkole i w polityce. Kiedy pracują, odpoczywają, protestują i strajkują. Zawsze po stronie kobiet.





SZKOŁA REDAKTORÓW



Szkoła Redaktorów to autorski projekt Gazety Wyborczej, który finansowo wspiera Fundacja Gazety Wyborczej.

By tworzyć jak najlepsze dziennikarskie treści powstające dla Wyborcza.pl oraz Wysokieobcasy.pl, łączymy wiedzę doświadczonych redaktorów magazynowych z nowoczesnymi kompetencjami dziennikarskimi.

Szkoła to specjalny program, w ramach którego stworzyliśmy warunki do nauki oraz rozwoju zawodowego dla dziennikarzy i redaktorów. Wierzymy, że program jest skuteczną odpowiedzią na pilną potrzebę kultywowania najwyższych standardów dziennikarskich i krytycznego myślenia w czasach, gdy fake news, niski

poziom edukacji medialnej i brak zaufania społecznego do tradycyjnych źródeł informacji stały się standardem.

Na program składają się zajęcia z opisywania newsów i większych bloków tematycznych, tworzenia sylwetek, prowadzenia i redagowania wywiadów, fact-checkingu, dziennikarstwa analitycznego i ilościowego (data journalism), dziennikarstwa śledczego, publicystyki, dziennikarstwa specjalistycznego, dziennikarstwa rozwiązań (solution journalism), recenzji i krytyki, reportażu, tego, jak tworzyć magazyny, oraz SEO i dystrybuowania treści. Koncentrujemy się na reakcjach i na tym, jak kształtuje się narracja wokół problemów społecznych, a nie tylko na samych problemach. Opo-

wiadamy historie o rozwiązaniach opartych na wiarygodnych dowodach i za ich pomocą wyjaśniamy, jak i dlaczego niektóre z nich działają, a inne zawodzą.

Od początku istnienia programu w 2018 roku, uczestniczyło w nim ponad 65 dziennikarzy i redaktorów, a także 36 zaproszonych ekspertów z mediów polskich i zagranicznych.

Program stworzyli: Paweł Goźliński, naczelny Wydawnictwa Agora, oraz Daniela Werbeniec, menedżerka projektów specjalnych Fundacji Gazety Wyborczej.

Wartość projektu: 200 000 zł

Projekt jest finansowany z darowizny

Kulczyk Foundation



Paweł Goźliński,
naczelný wydawnictwa Agora, dyrektor szkoły

W trzecim roku swojego istnienia misja i program Szkoły Redaktorów Gazety Wyborczej – po perturbacjach związanych z pandemią i przejściem na tryb zdalny – stabilizuje się. Szkoła, autorski projekt Pawła Goźlińskiego i Danieli Werbaniec, pozostaje przede wszystkim miejscem przekazywania kompetencji redaktorskich, na co nie ma czasu ani miejsca w codziennym trybie pracy Wyborczej, ale również dyskusji i debat wokół ważnych bieżących wydarzeń, zjawisk i tekstów. Oprócz kursowych zajęć dotyczących wszystkich kluczowych gatunków i form dziennikarstwa – poczynając od newsa, a kończąc na dziennikarstwie śledczym i reportażu – oraz cyklu dotyczącego języka współczesnego dziennikarstwa, w szkole odbywają się m.in. wykłady i warsztaty o dezinformacji, nowym, „ludowym” podejściu do historii Polski czy ekodziennikarstwie. Stabilizuje się też grono wykładowców szkoły. Są wśród nich kluczowe postaci zespołu redakcyjnego Gazety Wyborczej, m.in. Jarosław Kurski, Piotr Stasiński, Aleksandra Sobczak, Juliusz Kurkiewicz, Teresa Kruszona, Roman Imielski, Piotr Cieśliński, Radosław Leniarski. Zapraszamy też gości z innych redakcji i organizacji, którzy dzielą się z nami swoimi unikalnymi kompetencjami. Są wśród nich Bartek Chaciński (Polityka), Magdalena Kicińska (Pismo), Krzysztof Varga (Newsweek), Adam Leszczyński (Oko Press), Filip Springer (Szkoła Ekopoetyki), Anna Mierzyńska (Oko Press). Absolwenci szkoły wysoko oceniają jej poziom. Jednak co najważniejsze – zwłaszcza z punktu widzenia Wyborczej – szkoła skutecznie przygotowuje swoich studentów do awansów i przejmowania nowych kompetencji menedżerskich i redaktorskich.

Szkoła Redaktorów to jedna z najlepszych rzeczy, jakie przydarzyły mi się zawodowo. Dzięki niej mogłam uporządkować wiedzę zdobywaną przez dekadę w „Gazecie Wyborczej” i wiele nauczyć się od wybitnych redaktorów, z którymi na co dzień nie miałam okazji pracować. Czuję, że ostatni rok był dzięki Szkole Redaktorów dla mnie przełomowy: wiele ze wskazówek wykładowców wcieliłam w życie od razu, co dało natychmiastowy efekt. Najchętniej chodziłabym na wykłady kolejny rok, ale wiem, że są też inni, dla których te zajęcia mogą być równie pouczające jak dla mnie.



Marta Górna,
Kultura



Jakub Kibitlewski,
Wyborcza English

Oprócz możliwości podszlifowania warsztatu redaktorskiego pod okiem kolegów i koleżanek z wieloletnim stażem, udział w programie był też świetną okazją, żeby poznać specyfikę pracy najróżniejszych działów gazety, co szczególnie dla osoby względnie nowej w branży dziennikarsko-medialnej było bezcennym doświadczeniem. Ale Szkoła Redaktorów to przede wszystkim cała masa wspaniałych, inspirujących ludzi, z którymi mam nadzieję jeszcze nie raz w przyszłości współpracować.



[Bartosz T. Wieliński]
Andrzej Poczobut Transferred to a Prison in Minsk

More than 400 days have passed since "Wyborcza's" foreign correspondent Andrzej Poczobut had been arrested by the Belarusian regime. According to Mr. Poczobut's family, he has now been transferred to...

04-05-2022 14:33



[Artykuł Redakcyjny]
The End of the Free Press is the Beginning of Wars [OPINION]

Russian President Vladimir Putin has shown us how far the dissolution of democratic institutions and the suffocation of the free press can go. Autocrats without public control exercised through...

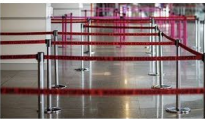
03-05-2022 09:40



[Piotr Żytnicki]
Polish Authorities Seek Charges Against Prosecutor Over a Satire Poster Depicting Kaczyński

A special division of Poland's politicized National Prosecutor's Office is seeking charges against a prosecutor from Poznań for allegedly insulting the leader of the Law and Justice party Jarosław...

29-04-2022 11:56



[Jarosław Osowski]
Poland Braces for Mass Flight Cancellations Amid Row Between Government and Air Traffic Controllers

Due to the still unresolved conflict between the Polish government and air traffic controllers, starting May 1, Poland could see a drastic reduction in flights to and from Warsaw. Thousands of...

27-04-2022 20:08



[Andrzej Kublik]
Russia's Energy Giant Gazprom Shuts Off Gas Supplies to Poland

Gazprom announced it will halt gas deliveries to Poland along the Yamal pipeline as soon as Wednesday morning. Russia is suspending the contract with Poland's state-controlled energy company PGNiG...

27-04-2022 10:34



[Roman Imielski]
Morawiecki's "StopRussiaNow!" Campaign is Just Another PR Gimmick [OPINION]

The Polish government is wasting money on a half-witted propaganda campaign, instead of using it to support humanitarian aid organizations helping Ukrainians fleeing their war-torn country.

25-04-2022 09:35



[Ewa Ivanova]
Warsaw is Eager to Get the EU Recovery Cash. It Should Recognize the Authority of the EU Chief Prosecutor First

Polish prosecutors are unable to effectively prosecute crimes against the EU's financial interests when people associated with the Law and Justice party are involved. Therefore, a condition of...

22-04-2022 11:23



[Wojciech Maziński]
Too Little, Too Late: Why the West is not Doing Enough to Help Ukraine [OPINION]

While it would be unfair to say that the West has completely failed to respond to the challenges of the moment and left Kyiv with no aid whatsoever, the Western response has so far been rather...

22-04-2022 10:37



[Michał Wojtczak]
President Duda Signs Ban on Removing Pope Monuments and Changing Street Names

While many Poles were preoccupied with holiday celebrations, last Friday, President Duda has quietly signed a bill that prohibits the renaming of streets commemorating controversial historical...

20-04-2022 13:31



[Anne Applebaum, | Jeffrey Goldberg]
Liberation Without Victory [ZELENSKY INTERVIEW]

Volodymyr Zelensky: "When some leaders ask me what weapons I need, I need a moment to calm myself, because I already told them the week before".

19-04-2022 15:42



[Alicja Gardulska, | Igor Nazaruk, | Katarzyna Szczepańska, | Michał Szyzka, | Marcin Urban]
Made in the Ghetto. Warsaw Shows to the World the Testimonies From the Underground Archive of the Ghetto

On the 79th anniversary of the outbreak of the Warsaw Ghetto uprising, we recall the testimonies of the residents of the Ghetto. There were some people in there who documented every day of their...

19-04-2022 09:02



[Tomasz Nyczka]
Bread for Bucha: A Polish Baker Went to Ukraine to Bake Bread for Local Civilians and Soldiers

Jack Polewski, a baker and owner of the "Czarny chleb" bakery in Poznań, decided to travel to Bucha to bake bread for local civilians and soldiers. He also wants to help rebuild a local bakery that...

15-04-2022 15:30



[Dominika Wielowiejska, | Justyna Dobrosz-Oracz]
PiS is Deliberately Turning the Smoleńsk Tragedy into a Farce [OPINION]

Not a single member of Poland's ruling camp is taking Antoni

NEWS FROM POLAND

News from Poland to sekcja otwartych artykułów Wyborcza.pl, która została zainicjowana przez Fundację Gazety Wyborczej z myślą o przekazywaniu zagranicznej opinii publicznej rzetelnych i sprawdzonych informacji o sytuacji w Polsce. Redakcja „Gazety Wyborczej” codziennie proponuje w niej anglojęzyczne artykuły i informacje o bieżących wydarzeniach, zwłaszcza tych związanych z kryzysem demokracji i praworządności w Polsce, polityką zagraniczną polskiego rządu oraz objaśniających sytuację społeczną i gospodarczą naszego kraju.

W ramach News from Poland tłumaczone są istniejące już teksty newsowe i informacyjne, analizy oraz opinie, a także powstają teksty dedykowane dla anglojęzycznej publiczności tworzone przez członków zespołu redakcyjnego. Na potrzeby zagranicznych odbiorców tłumaczone artykuły z głównego serwisu Wyborcza.pl są poszerzane o niezbędny kontekst i dodatkowe informacje po to, by problemy w nich zawarte mogły być zrozumiane przez czytelników nieśledzących na bieżąco informacji z Polski.

Wypełniając misję Gazety Wyborczej, redakcja News from Poland co tydzień w newsletterze 'Solidarity with Poland' zbiera najważniejsze informacje z całego tygodnia, porządkując je komentarzem od redakcji. Odbiorcami newslettera są zagraniczni politycy, ludzie mediów oraz organizacje pozarządowe.



Wartość projektu: **320 000 zł**
Projekt jest finansowany z darowizny
Kulczyk Foundation

Skład redakcyjny



Piotr Stasiński

były wicenaczelný Gazety Wyborczej, doradca Fundacji Gazety Wyborczej. Koordynuje kształt linii redakcyjnej News from Poland.



Miłosz Wiatrowski

ekonomista, historyk, doktorant na Wydziale History Yale University. W ramach News from Poland wybiera teksty, wspomaga ich tłumaczenie i redagowanie, pisze opinie, oraz tworzy newsletter „Solidarity with Poland”.



Jakub Kibitlewski

student interdyscyplinarnych studiów amerykanistycznych na FU Berlin i New York University. Redaktor News from Poland. Wybiera, tłumaczy i redaguje teksty.

MIŁOSZ WIATROWSKI O IMPAKCIE SERWISU

Projekt News from Poland ma na celu informowanie zagranicznej opinii publicznej o sytuacji politycznej oraz społecznej w Polsce. Bariera językowa sprawia, że anglojęzyczni czytelnicy mają ograniczony dostęp do rzetelnych, pogłębionych artykułów dotyczących polityki zagranicznej i wewnętrznej partii rządzącej, stanu polskiej demokracji, oraz w szczególności nasilających się prób łamania fundamentalnych praw obywatelskich. Darmowy serwis News from Poland i towarzyszący mu newsletter News from Poland: Democracy at stake dążą do wypełnienia tej luki poprzez udostępnianie starannie wybranych tekstów publikowanych przez Gazetę Wyborczą, które poza przetłumaczeniem na język angielski są również dodatkowo redagowane pod kątem potrzeb zagranicznych odbiorców – wzbogacane o niezbędny kontekst, ze specjalnym naciskiem na aspekty kluczowe z międzynarodowego i europejskiego punktu widzenia. Głównym kanałem łączącym nas z czytelnikami jest wspomniany newsletter News from Poland: Democracy at stake, którego grono subskrybentów rośnie z miesiąca na miesiąc. W przeciągu ostatniego roku udało nam się podwoić liczbę adresatów – obecnie w naszej bazie odbiorców znajduje się ponad 3 tysiące osób. To

przede wszystkim dyplomaci stacjonujący w ambasadach w Polsce, przedstawiciele ministerstw spraw zagranicznych innych krajów, dziennikarze i akademicy specjalizujący się w dziedzinie nauk społecznych oraz osoby pracujące w organizacjach międzynarodowych, unijnych i NGO-sach.

Podobny przekrój zawodowy występuje wśród osób obserwujących prowadzony przez nas profil Wyborcza in English na portalu Twitter. Wrzucane przez nas tweety z artykułami z serwisu News from Poland regularnie uzyskują powyżej 10 tysięcy wyświetleń. Rekordowy zasięg – niemal 60 tysięcy wyświetleń – osiągnął wpis promujący tekst Katarzyny Wężyk o zagrożeniach płynących z westplainingu – praktyki wypowiadania się przez niektórych uznanych europejskich i amerykańskich intelektualistów na temat rosyjskiej inwazji na Ukrainę w sposób całkowicie ignorujący ukraińską perspektywę. Dużą popularnością cieszą się również wpisy reklamujące artykuły pokazujące konkretne przykłady łamania zasad praworządności oraz wolności obywatelskich przez rządy Zjednoczonej Prawicy.



Nagroda im. Krzysztofa Millera

Nagroda fotograficzna im. Krzysztofa Millera „Odwaga patrzenia” powstała, by upamiętnić jednego z najważniejszych i najwybitniejszych fotoreporterów w historii dziennika – Krzysztofa Millera. Człowieka, który dokumentował rzeczywistość, zmieniający się świat, najważniejsze konflikty zbrojne na świecie. Pokazywał piekło wojny, trudy codzienności i był też doskonałym obserwatorem Polski w dobie transformacji. Nagroda finansowana jest przez Fundację Gazety Wyborczej.

Jej celem jest promocja fotografii o wyjątkowych wartościach dziennikarskich, wyróżniających się pogłębionym, rzetelnym i właśnie odważnym spojrzeniem na trudne tematy społeczne, polityczne, ekonomiczne i kulturowe.

O nagrodę mogą co roku rywalizować zarówno profesjonaliści, jak i amatorzy fotografii; autorzy indywidualni oraz kolektywy fotografów. Zgłaszane mogą być wszyst-

kie formy fotograficzne, w tym fotoreportaż, dokument, seria portretów czy pejzaży itp., wykonane dowolną techniką – profesjonalnym sprzętem fotograficznym lub telefonem komórkowym.

Zwyciężczynią pierwszej edycji została Anna Liminowicz nagrodzona za fotoreportaż „Między blokami” o związku dwóch kobiet. Opublikował go Duży Format, a później „The New York Times”.

Laureatem drugiej edycji konkursu był Alessio Paduano, stale współpracujący z „Corriere della Sera”, „La Repubblica”, „The Guardian”, „Newsweekiem” i „Time”. Pochodzący z Neapolu fotograf został nagrodzony za fotoreportaż „Współczesne niewolnictwo: zagubione córki Nigerii”.

W trzeciej edycji nagrodę główną zdobył Irańczyk Karim Mottaghi. Przez 48 dni fotografował, nagrywał filmy, ale też pomagał przygotowywać zmarłych do pochówku w sektorze 65., położonym na uboczu cmentarza Vadi-Rahmat w Tebrizie, największej nekropolii w północno-zachodnim Iranie.

Laureatem Nagrody Fundacji „Gazety Wyborczej” w kategorii „Wolność, solidarność, tolerancja” został Jędrzej Nowicki za fotoreportaż z Białorusi zrealizowany w sierpniu 2020 roku, gdy tuż po wyborach prezydenckich, oficjalnie wygranych przez Aleksandra Łukaszenkę, w geście protestu tłumy Białorusinów i Białorusinek wyszły na ulice w całym kraju.



Krzysztof Miller,
Wieloletni fotoreporter Gazety Wyborczej

Wartość projektu: 107 000 zł
Projekt jest finansowany z darowizny
Kulczyk Foundation





Laureatka 1. edycji
Anna Liminowicz

Fot 1.

Agnieszka, Natalia oraz Honorata z bratem Michałem dzielą przestrzeń 19-metrowego, wynajmowanego mieszkania w Gdańsku. Honorata jest zastępcą kierownika działu rybnego w Leclercu, Agnieszka – sprzedawcą w tym dziale. Michał, brat Honoraty, jest kierownikiem osiedlowej Biedronki. Jeśli ktoś z rodziny lub znajomych chce znaleźć pracę w Gdańsku i zatrzymać się u nich, nigdy nie odmawiają. Żartują, że nazwa ulicy – Startowa, przy której mieszkają, zobowiązuje do pomocy. Para wspólnie wychowuje Natalię, córkę Honoraty. Agnieszka, rozwódka, jest matką 5-letniego Antka, lecz chłopak na razie mieszka u rodziców Agnieszki. Dziadkom trudno jest się pogodzić z tym, że córka żyje z kobietą. Gdańsk 2013

Fot 2.

Przygotowania do pierwszej wspólnej Wigilii we własnym mieszkaniu. Antek został zabrany od dziadków i pierwszy raz zamieszkał na stałe z dziewczynami (na zdjęciu Antek, Natalia i Honorata). Kalisz 2015

Co roku wiele nigeryjskich kobiet przybywa do Włoch z obietnicą legalnej pracy, ale w rzeczywistości stają się niewolnicami i są zmuszane do prostytucji. Przez ostatnie trzy lata według Międzynarodowej Organizacji do spraw Migracji (IOM) liczba potencjalnych ofiar handlu ludźmi w celu wykorzystywania seksualnego wzrosła o 600 proc. Zjawisko to dotyczy coraz młodszych dziewcząt, często nieletnich, które stają się obiektem przemocy i wykorzystywania już podczas podróży. Kiedy docierają do celu, dziesiątki pozbawionych skrupułów klientów gotowych jest zaspokoić swoje seksualne pragnienia, płacąc kilka euro, chociaż najprawdopodobniej mają oni świadomość tego, że dziewczęta są wykorzystywane przez osoby zwane zwykle „madame”, byłe prostytutki, które zarządzają Nigeryjkami, gdy tylko dotrą do Włoch. Większość dziewcząt, które opuszczają Nigerię, na końcu swojej podróży dociera do Castel Volturno, miasta na południu Włoch, w którym ponad połowę populacji stanowią nielegalni imigranci. 9 marca 2018 roku, podczas uroczystości, która odbyła się w pałacu królewskim w Benin City, „oba” Ewuare II, monarcha Beninu (obecny stan Edo, Nigeria), wraz z najwyższym lokalnym organem religijnym odprawili obrzęd przeciwko każdemu, kto promuje nielegalną imigrację na jego terytoriach. W ten sposób Ewuare II wyeliminował rytuały wudu związane z seksualnym niewolnictwem kobiet będących ofiarami handlu w innych krajach. „Od tego momentu – oświadczył »oba« Ewuare – wszyscy, którzy żyli w strachu i obowiązku spłaty ogromnego długu, by dochować złożonej przysięgi, mogą czuć się wolni od tego strachu, ponieważ jakakolwiek forma przysięgi jest anulowana”. Mimo tego historycznego wydarzenia handel ludźmi i wykorzystywanie ich w celach prostytucji istnieją nieprzerwanie.



Laureatka 2. edycji
Alessio Paduano



Laureatka 3. edycji
Karim Mottaghi

Z powodu niepodjęcia w stosownym czasie działań zapobiegawczych przez odpowiedzialne instytucje i organizacje rozprzestrzenienie koronawirusa w Iranie uległo od marca zdecydowanemu zwiększeniu. Koronawirus nieustannie pochłania kolejne ofiary we wszystkich większych prowincjach i miastach kraju. Sposób organizowania obrzędów pogrzebowych i pochówków ofiar pandemii jest w każdym rejonie inny, w zależności od istniejących tradycji i kulturowych form. W ramach kultury prowincji azerskiej ludzie przywiązują większą wagę do sprawowania obrzędów pogrzebowych, aktywnie w nich uczestnicząc. Biorąc jednak pod uwagę ryzyko szybkiego rozprzestrzenienia się koronawirusa, obrzędy pochówków odbywają się nawet wbrew przyjętym normom kulturowym, bez obecności krewnych zmarłej osoby lub zazwyczaj przy niewielkiej ich liczbie. Pogrzeb ofiar koronawirusa jest zazwyczaj skrócony i dramatyczny w swoim przebiegu. Bacznie obserwowałem poszczególne etapy kąpieli, ubierania, obrzędów pogrzebowych, brałem w nich również bezpośredni udział i rejestrowałem je fotograficznie przez 16 dni, od 7 do 21 kwietnia 2020. Kiedy z takich czy innych powodów fotografowanie nie było możliwe, rejestrowałem zapisy wideo. Na cmentarzu Vadi-Rahmat, największej nekropolii w północno-zachodnim Iranie, nie wydzielono konkretnej części przeznaczonej na pochówek ofiar koronawirusa, a rodziny mogły je ustalić we własnym zakresie. „Blok 65” jest częściej wykorzystywany od innych części cmentarza i tam pochowana jest większość zmarłych. Ponieważ większość ofiar koronawirusa pochodzi z klas niższych i średnich, „Blok 65” cmentarza staje się coraz bardziej zatłoczony i jest systematycznie powiększany. „Blok 65” jest bardziej oddalony i tańszy od innych części cmentarza i tam właśnie rozgrywa się najbardziej dramatyczna część historii koronawirusa. Widziałem tam scenę, w której syn jednej z ofiar przysyłał na żywo obraz wideo grobu swojego zmarłego ojca, łącząc się przy tym z innymi członkami rodziny, którzy nie mogli uczestniczyć w pogrzebie.

Masowe protesty w Białorusi wybuchły 9 sierpnia 2020 roku zaraz po tym, jak białoruski reżim ogłosił wstępne wyniki wyborów prezydenckich. Według władz wygrał je z przewagą 80% głosów Aleksander Łukaszenka. Prezydent rządzi krajem od niemal trzech dekad. Wchodzące w dorosłość nowe pokolenie mocno osadzone w świecie internetu, kryzys gospodarczy i polityczny, postępująca erozja autorytarnego systemu doprowadziły do największych w historii protestów białoruskiego społeczeństwa. W nocy z 9 na 10 sierpnia tłumy Białorusinów i Białorusinek wyszły na ulice w całym kraju. Reżim zareagował falą przemocy i represji.



Laureat Nagrody
Fundacji Gazety Wyborczej w 2021 roku
Jędrzej Nowicki

FINANSOWANIE FUNDACJI

Fundacja Gazety Wyborczej jest w całości finansowana z darowizn oraz dofinansowań prywatnych darczyńców strategicznych, takich jak Kulczyk Foundation, Fundusz Rodziny Krychów, King Baudouin Foundation, Thompson Foundation, Komisja Europejska. Kluczowe znaczenie dla fundacji ma zaufanie Czytelniczek i Czytelników Gazety Wyborczej, którzy rokrocznie pojedynczymi wpłatami wspierają cele statutowe fundacji, w szczególności na te zorientowane wokół walki o niezależność mediów w Polsce oraz rozwój dziennikarstwa śledczego. Utworzony w 2022 roku po wybuchu wojny w Ukrainie Ukrainian Media Fund jest finansowany przez konsorcjum partnerów założycielskich funduszu – największych organizacji medialnych w Skandynawii. Fundacja Gazety Wyborczej jest partnerem wykonawczym funduszu, kierując pomoc dla dziennikarzy w Ukrainie poprzez współpracę z ukraińskimi stowarzyszeniami mediów lokalnych.

Darowizny instytucjonalne i darczyńcy strategiczni

2019	86 920 zł
2020	6 186 717 zł
2021	200 000 zł
2022	778 000 zł

Wpłaty od Czytelników Gazety Wyborczej

2019	134 562 zł
2020	61 050 zł
2021	175 435 zł
2022	167 440 zł

Ukrainian Fund – wpłaty międzynarodowych partnerów Funduszu w 2022 r.

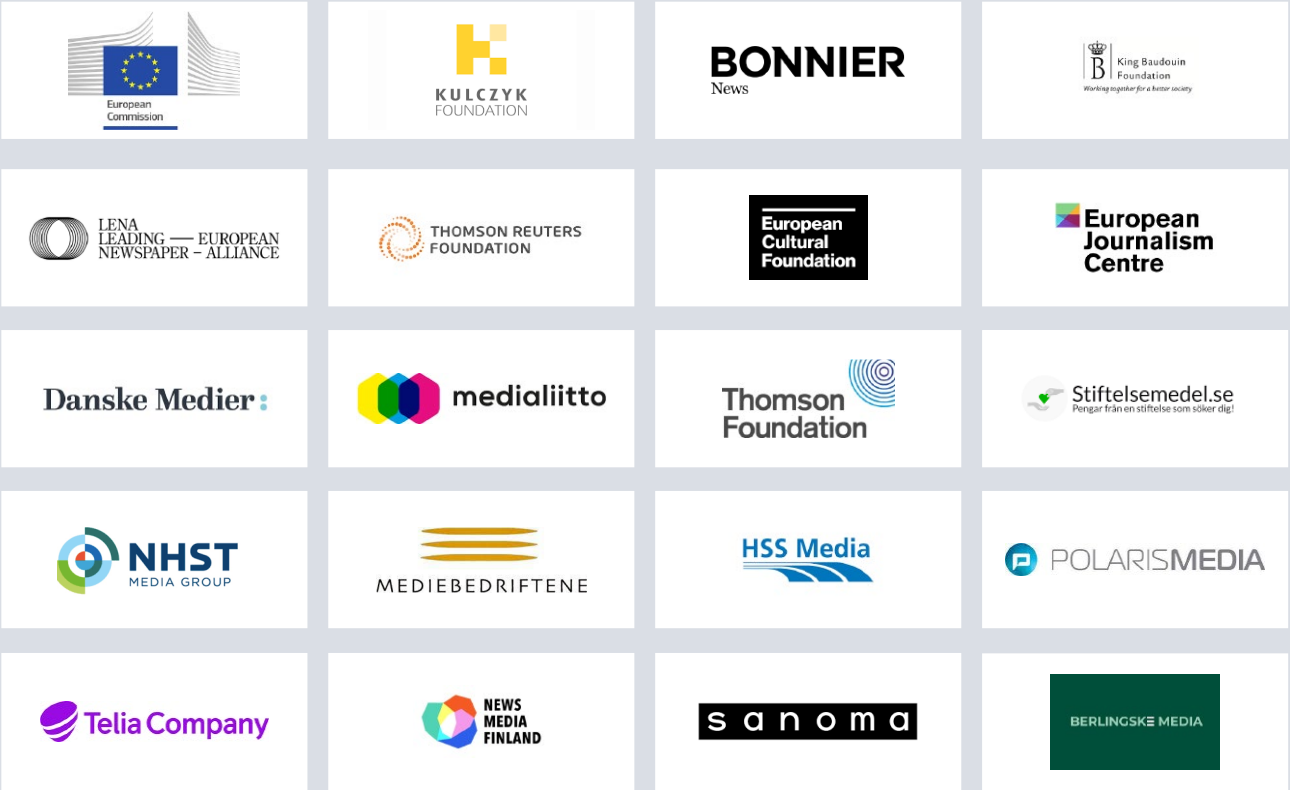
Euro	606 894
KR	1 003 896
USD	25 975
Łącznie w PLN	2 413 713

Podsumowanie kosztów projektów Fundacji Gazety Wyborczej. Lata 2019-2022

Projekt	Koszt
Ukrainian Media Fund	1 729 994,00
Program dziennikarstwa lokalnego	119 331,00
Program dziennikarstwa śledczego	1 056 937,00
Czułość i Wolność	3 283 680,00
Szkoła Redaktorów	156 816,00
News from Poland	317 446,00
Nagroda im. Krzysztofa Millera	107 000,00
	6 771 204,00

Szczegółowe sprawozdania finansowe Fundacji są dostępne na stronie Fundacji:
<https://www.fundacjagazetywyborczej.pl/o-fundacji/>

PARTNERZY WSPIERAJĄCY



ZESPÓŁ FUNDACJI

- Piotr Stasiński – doradca medialny Fundacji
- Agnieszka Bichler – administracja
- Jakub Kibitlewski – koordynacja projektowa i redakcyjna
- Danuta Kowalska-Molak – finanse
- Daniela Werbeniec – koordynacja projektowa (do lipca 2022)
- Miłosz Wiatrowski – koordynacja projektowa i redakcyjna
- Obsługa prawna: Kancelaria adwokacja Tomasz Kapliński
- Promocja: Pacyfika

Fundacja Gazety Wyborczej
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, Poland

Nr konta

PLN PL92 1090 1056 0000 0001 5001 0538

USD PL73 1090 1056 0000 0001 5001 0589

EUR PL29 1090 1056 0000 0001 5001 0605

BIC/SWIFT: WBKPPLPP

NIP PL5213848739

KRS 0000760539

REGON 381945231

www.fundacjagazetywyborczej.pl